

11. uge

Den nye pagts helligdom

"Derfor er Kristus formidler af en ny pagt, for at de kaldede kan få den evige arv, der er lovet, ved at han er død til forløsning fra overtrædelserne under den første pagt" Hebr 9,15.

Hovedtanke

Jesus Kristus er omdrejningspunktet i den nye pagts helligdom.

Introduktion

To børn går tur med deres forældre og leger "fang skyggen". Solen står lavt, så deres skygger er temmelig lange. Nu prøver de på at hoppe hen på hinandens skygger uden selv at blive "fanget". Man kan ikke på deres skygger se, hvordan de præcist ser ud, eller hvor store de er i virkeligheden. Alligevel identificerer de sig med deres egen skygge, selv om det ikke er dem selv, disse tavse ledsagere, der altid dukker op, når de er omgivet af lys.

Det Nye Testamente kalder den israelitiske tempeltjeneste for en skygge, der blot skulle pege hen til en kommende, større virkelighed. Den er kun et ufuldkomment, skitseagtigt billede af det, der sker i den nye pagts helligdom. Med Jesus Kristus kom selve dens "væsen" og afløste de gamle forbilleder. Derfor kan vi se virkeligheden meget tydeligere. Men hvad der egentlig sker i den sande helligdom, kan vi også kun fatte i tro.

Oversigt

Søndag	Bofællesskabet	2 Mos 25,8; 29,42-46; 3 Mos 26,11-13
Mandag	Det enestående offer	Hebr 9,22; 10,4; Es 53,4-7
Tirsdag	Formidleren og talsmanden	1 Tim 2,5-6; 1 Joh 2,1-2; Hebr 9,13-14
Onsdag	Den himmelske ypperstepræst	Hebr 8,1-6; 9,11-12.24
Torsdag	Den himmelske helligdom	Åb 4,2-5; 5,6-8; 8,3-4; 11,19
Fredag	Nådens trone	Hebr 4,14-16; Ef 3,11-12

Bofællesskabet

2 Mos 25,8;
29,42-46
3 Mos 26,11-12

Hvilke forberedelser gjorde Gud for at leve sammen med Israels folk?

Hvilket løfte gælder også for os?

Forståelse

Gud giver folket besked på – via Moses – at opføre tabernaklet. Han vil bo hos dem. Helligdommen er et synligt tegn på hans ønske om at pleje et nært forhold til dem. Her vil Gud møde menneskene, bo blandt dem og være deres Gud. Siden udgangen af Egypten har han vist sit nærvær i en sky- og ildsøjle, der ledsagede folket gennem ørkenen (2 Mos 13,21-22). Nu skal også teltet midt i lejren pege på hans tilstedeværelse. Det er altså ikke bare et sted, som Gud har indviet og helliget. Her mødes himmel og jord. Her sker forsoning. Her åbenbarer Gud sin herlighed.

Anvendelse

Det endelige mål og den dybeste mening med livet er fællesskabet med Gud. Jesus virkeliggjorde det som menneske på enestående vis. Ligesom Gud boede hos menneskene, kom Kristus til jorden (Joh 1,14) for at åbenbare sin plan om det fremtidige bofællesskab, idet han vil indrette boliger til os (Joh 14,2-3; Åb 21,3-4).

Her og nu er vi heller ikke overladt til os selv. Jesus kommer til os i kraft af Helligånden, som er hos os og i os (Joh 14,17-18). "Den, der elsker mig, vil holde fast ved mit ord, og min fader vil elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham" (Joh 14,23).

Refleksion

Hvad betyder Jesu tilbud til mig om at ville "tage bolig" hos mig? Og når Jesus bor i mig, hvilke følger har det så for mig, min livsførelse og den måde, jeg tænker, handler og taler på? Hvad betyder det for min karakterudvikling?

Det enestående offer

Hebr 9,22; 10,4
Es 53,4-7

Hvilken betydning tilskrives blodet?

Hvad betyder Jesu offer for mig?

Forståelse

Offertjenesten på gammeltestamentlig tid var et tegn på, hvad der ville ske i fremtiden, og den fandt sin opfyldelse med Jesu død. Skyld kan kun sones med blod, men dyreblood er ikke tilstrækkeligt for at fjerne menneskets skyld over for Gud. Det besidder ikke i sig selv nogen rensende eller forsonende kraft.

Den nye pagts særlige kvalitet består i, at alle synder slettes med et eneste offer. Den, der holder sig til Kristus og tager imod hans tilgivelse, har del i hans død, hans opstandelse, forsoningen med Gud og det evige liv.

Guds lidende tjener (Es 53) beskrives som en, der uden modstand påtager sig andres sygdom, skyld og smerte. Hvis man mener, hans lidelser er en konsekvens af hans egne handlinger, vil man ikke kunne identificere sig med den lidende tjener eller hans lidelser. Men tjenerens stedfortrædende lidelse er et udtryk for en dyb, urokkelig kærlighed til menneskene. En kærlighed, der ikke ser på, hvad man har fortjent eller ej.

Anvendelse

Allerede længe før vi var i stand til at bede den første spæde bøn i vores spirende tro, og inden vi kunne formulere en bekendelse af troen på Gud, havde Kristus besluttet at træde i vores sted (Rom 5,8). Vi kan altså kun reagere på hans frelsende gerning i tro. Vi kan ikke bidrage med nogen ting. Frelsen er alene Guds værk, og vores eneste og største chance er at tage imod den.

Refleksion

Hvor let eller hvor vanskeligt er det for mig at lade en anden bøde for en skade, jeg har forvoldt?

Formidleren og talsmanden

1 Tim 2,5-6
1 Joh 2,1-2
Hebr 9,13-14

Hvordan er Jesus fortaler for os mennesker?

Hvilken indflydelse har hans formidlende gerning på min hverdag?

Forståelse

Dyreofringer sørgede for kultisk renhed. Synderens renselse var dog kun et ydre anliggende. Den gjorde det muligt for ham igen at deltage i det offentlige, religiøse liv, men den havde ikke varig, rensende virkning. Jesus er den eneste formidler mellem Gud og mennesker, der kan tale vores sag, så det har varige konsekvenser. I frelsergerningen virker Fader, Søn og Helligånd tæt sammen. Kristus tilbyder sig gennem Helligånden som offer over for den evige Gud og er nu vores talsmand hos Faderen. Den, der tager imod dette i tro, erfarer tilgivelse og en forandret måde at tænke og handle på. Det giver en følelse af dyb letelse – samvittigheden tynges ikke længere af døde gerninger.

Anvendelse

"Gud ønsker ikke, at vi er mistroiske og plager vores sjæle, fordi vi er bange for, at Gud ikke vil antage os på grund af vores syndighed og uværdighed ... Vi kan sige: 'Jeg ved, at jeg er en synder. Derfor behøver jeg en frelser ... Jeg har ingen fortjeneste eller kvaliteter, der giver mig ret til frelse. Men jeg bringer Guds Lams blod, der soner alt, frem for Gud, som bærer verdens synd. Det er det eneste, jeg kan påkalde mig'" (Ellen White, *The Faith I Live By*, p. 102. *The Signs of the Times*, July 4, 1892).

Refleksion

Hvornår kan jeg være fristet til at tænke, at Kristus ikke kan tilgive mig? Hvad hindrer mig i helt og fuldt at tage imod hans tilbud om at træde i mit sted? Hvordan kan jeg trøste andre, der martres af sådanne tanker?

Den himmelske ypperstepræst

Hebr 8,1-6;
9,11-12.24

Hvad er "hovedsagen" i Kristi ypperstepræstelige gerning?

Hvad består denne tjeneste i, og hvad betyder det for mig?

Forståelse

Med enkelte afbrydelser opretholdtes tjenesten ved den jordiske helligdom indtil ødelæggelsen af templet i Jerusalem. Præsterne foretog ofringerne, stænkede dyrenes blod på alteret og bragte det ind i helligdommen. Det var udelukkende ypperstepræsten, der én gang om året, på den store forsoningsdag, trådte ind i det Allerhelligste bag det inderste forhæng for at skaffe soning for sine og folkets synder (3 Mos 16).

Den "sande" helligdom, som det jordiske skulle pege hen imod, er en himmelsk realitet og ikke gjort med menneskehænder. Der skiftes ypperstepræsterne ikke ud, som det skete i Jerusalem. Kristus varetager dette embede i al evighed. Den "bedre" pagt og de "bedre" løfter bygger på den kendsgerning, at symbol og skygge nu afløses af det sande væsen, virkeligheden. Frelseren er kommet, frelsen er fuldbragt. Nu er der direkte adgang til Gud for enhver (7,22-25). Jesu tjeneste hos Gud består i at være fortaler for alle dem, der har taget imod ham i tro.

Anvendelse

Ypperstepræstens tjeneste er ikke noget, vi kender fra vores hverdag. For de første kristne var den en realitet, de selv oplevede. Men at der er én, der "træder frem for Guds ansigt til gavn for os" (9,24), har alle dage været til trøst og opmuntring for troende. Som vores "talsmand hos Faderen" (1 Joh 2,1) sørger han ved Guds trone for tilgivelse og fred.

Refleksion

Hvornår har jeg oplevet, at nogen har talt min sag? I hvilke situationer kan jeg gøre det for andre?

Den himmelske helligdom

Åb 4,2-5; 5,6-8;
8,3-4; 11,19

Hvordan oplever Johannes den himmelske helligdom?

Hvilken indflydelse har begivenhederne i himlen på min dagligdag?

Forståelse

Guds trone er centrum for den himmelske verden. Herfra styrer Gud historiens gang i universet, og dér tjener de himmelske væsener ham. Kristus har siden sin himmelfart siddet på tronen ved Guds højre hånd. Her når "de helliges bønner" Faderens og mellemmandens ører.

Helligdommen i himlen er ikke blot et billede eller et symbol. Den er virkelighed. Ligesom præst og offer i det jordiske tempel finder deres pendant i Jesus Kristus som ypperstepræst og "lam", således gør også tabernaklet i templet i den himmelske helligdom. Det er hverken muligt eller nødvendigt at forestille sig himlens indretning præcist og konkret. Det afgørende er, at det er vores sag, der behandles dér. Det er ikke stolper og forhæng, der helliges i den nye pagt ved at blive stænket med blod, men de troende, deres hjerter og samvittighed.

Anvendelse

Johannes' Åbenbaring forudsætter kendskab til den jordiske helligdomstjeneste. Når Johannes ser, hvordan templet åbnes, og pagtens ark kommer til syne, er det et billede på forsoningsdagen, da ypperstepræsten gør tjeneste i det Allerhelligste. Denne festdag symboliserede dommens dag, da synden fjernes (3 Mos 16). Kristus opfylder både symbolikken, der lå i den daglige præstegerning, idet han er vores talsmand, og symbolikken, der lå i den årligt tilbagevendende tjeneste på forsoningsdagen, idet han også overtager opgaven som dommer.

Refleksion

Hvilken forestilling om den himmelske helligdom har jeg fået formidlet? I hvilket omfang er det (ikke) på sin plads at overføre jordiske forestillinger til den himmelske virkelighed?

Nådens trone

Hebr 4,14-16
Ef 3,11-12

"Verdens frelser havde magten til at drage mennesker til sig, stille deres frygt, fjerne deres tristhed, fylde dem med håb og mod og sætte dem i stand til at tro på Guds vilje til at modtage dem gennem den guddommelige stedfortræders fortjeneste. Som dem, der er elsket af Gud, bør vi være evigt taknemmelige for, at vi har en mægler, en advokat ved den himmelske domstol til at gå i forbøn for os hos Faderen" (Ellen White, *Für die Gemeinde geschrieben*, Bd. 1, 271f./*Selected Messages – Book 1*, Review and Herald, p. 258).

Refleksion

I den gammeltestamentlige helligdom var det kun ypperstepræsten, der måtte gå ind i det Allerhelligste én gang om året. Hvad betyder det for mig, at jeg til hver en tid har direkte adgang til Gud?

Resumé

Tjenesten ved den jordiske helligdom var en skygge af og et billede på det, der sker i den nye pagts helligdom. Jesus Kristus er offer, ypperstepræst, frelser, talsmand, forsvarer og dommer på én og samme tid. Den, der holder fast ved ham, er frelst.

Egne tanker

Spørgsmål til drøftelse

- 1 **Hvad er det imponerende ved sakrale bygningsværker?
Hvad siger de om længslen efter Guds nærhed og tilstedeværelse?**

- 2 2 Mos 29,42-46; 3 Mos 26,11-13
**Hvilket formål havde helligdommen i ørkenen?
Hvordan ser "bofællesskab" med Gud ud?**

**Hvad er i den forbindelse vigtigt for jer – og hvad for Gud?
Hvilken længsel udløser det i jer?**

- 3 1 Tim 2,5-6; 1 Joh 2,1-2
Hvordan skal Jesu rolle som "formidler" og "talsmand" forstås?

Når Gud elsker os, hvorfor har vi så brug for en talsmand og en formidler?

- 4 Hebr 8,1-6; 9,11-12.24
Hvorfor har den nye pagt brug for en helligdom og en ypperstepræst?

Hvad er "hovedsagen"?

Hvordan er den "evige forløsning" tæt knyttet til den himmelske helligdom?

- 5 Ef 3,11-12; Hebr 4,14-16
Hvad vil det sige at træde frem for Guds trone med frimodighed?